

Motion till riksdagen 2011/12:Kr202

av Anita Brodén m.fl. (FP)

Fortsatt uppvärdering av friluftsrörelsen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om värdet av att ambitionen, i samband med Idrottslyftet, om en ökad samverkan mellan idrottsrörelsen och friluftsrörelsen efterlevs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i folkhälsoarbetet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential för att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i integrationsarbetet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inbegripa vikten av friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av fortsatt friluftsforskning.¹
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om naturturismens potential.²

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 6 hänvisat till UbU.

² Yrkande 7 hänvisat till NU.

Motivering

Regeringen fattade den 8 juli 2010 beslut om propositionen 2009/10:238 Framtidens friluftsliv. I propositionen framgår att målet för friluftspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv. Det var en historisk händelse då det är den första friluftspolitiken i Sverige.

Propositionen behandlar den viktiga frågan om att Svenskt Friluftsliv ska fördela de statliga medlen till friluftorganisationerna från och med år 2011. Propositionen ger status åt allt det arbete som läggs ned inom friluftorganisationerna och visar samtidigt på vilken vikt regeringen sätter på friluftslivet. Det är värdefullt att ett arbete pågår för att skapa en effektiv samordning av friluftsfrågorna, ett arbete uppdelat på 10 målgrupper med deltagare från berörda 20 myndigheter samt organisationer inom friluftslivet.

Vi har tidigare motionerat om att uppvärdera friluftsrörelsens viktiga arbete och anser att den lagda propositionen är en god grund att bygga på.

Friluftsverksamheten engagerar över 2 miljoner medlemmar, varav drygt 300 000 barn och ungdomar, i allt från orientering och scouting till hundklubbar, cykling och sportfiske. Få av oss hade känt till innebörden av den svenska allemansrätten om inte Svenskt Friluftsliv tagit ett stort ansvar för att förmedla och skapa intresse för att tillvarata allemansrättens unika möjligheter.

Många är vi som har friluftsrörelsens 21 medlemsorganisationer, tiotusentals klubbar och föreningar och hundratals ideellt arbetande eldsjälar att tacka för ett innehållsrikare och hälsosammare liv.

Friluftsverksamheten omsätter enligt en nyligen publicerad rapport närmare 100 miljarder kronor per år på friluftaktiviteter, varav 72 miljarder kronor i Sverige. Utgifterna läggs, enligt professor Peter Fredman, på vardagsnära aktiviteter. Fredmans helt nyligen publicerade studie visar vidare att friluftslivets förädlingsvärde i den svenska ekonomin uppgår till drygt 34 miljarder kronor och bidrar till 75 600 arbetstillfällen.

Denna studie belyser med all önskvärd tydlighet hur friluftslivet också bidrar till samhällsekonomin. Det är angeläget att fortsatt forskning sker inom området för att framtida satsningar ska kunna byggas på vetenskaplig grund. Friluftsrörelsen erhåller 25 miljoner kronor i statsbidrag.

Friluftsrörelsens betydelse för integrationen är stor och kan utvecklas ytterligare. Barn och ungdomar, inte minst från andra kulturer, behöver stöd och vägledning för att känna sig trygga i naturen. Gemenskapen i en barn/ungdomsgrupp är ett led i en lyckosam integration.

I Folkpartiets nyligen presenterade idrottsprogram lyfter vi bland de idrottspolitiska målen fram att vi vill stärka det fria och ideella föreningslivet i Sverige och att motions- och friluftslivet ska bidra till att stärka folkhälsan hos både unga och gamla. Detta hör väl ihop med friluftsverksamhetens ambitioner. Precis som vi i Folkpartiet lyfter fram idrottsrörelsens vikt i vårt samhälle anser vi det också vara hög tid att uppvärdera friluftsrörelsens arbete. Det är därför viktigt att regeringens idrottslyft ska innebära en ökad samverkan mellan idrottsrörelsen och friluftslivet. Vi välkomnar det arbete

Fel! Okänt namn på

som nu pågår för att uppnå en breddning av idrottslyftet och utgår från att Riksidrottsförbundet ska se värdet av en ökad integration med friluftsrörelsen.

Såväl idrotten som friluftslivet är viktiga för att sätta människor i rörelse för en bättre folkhälsa. Friluftsliv och idrott är dessutom ofta ömsesidigt stödjande. För många människor är det skönt att genom friluftslivets försorg få utöva fysiska aktiviteter utan krav på prestation, för andra är tävlingsmomentet i idrottsutövningen en stor sporre. Många är de OS- och VM-medaljörer som börjat karriären inom friluftslivet, upptäckt sin talang och därefter tagit steget vidare in i elitidrotten, för att senare återkomma till friluftslivet.

För att kunna förbättra folkhälsan, öka förståelsen för natur- och kulturre-surserna och erbjuda ett rikt friluftsliv är de ideella organisationernas arbete oersättligt. I lågkonjunktur med hög arbetslöshet har friluftsrörelsen en än större betydelse. Friluftorganisationerna erbjuder det sociala nätverket och ett aktivt alternativ som all erfarenhet visar förbättrar såväl fysisk som psykisk hälsa och underlättar vägen tillbaka från utanförskap. Och det behövs dessutom, enligt Svenskt Friluftsliv, en politik med tydliga visioner och mål, ändamålsenlig lagstiftning och infrastruktur, goda ekonomiska resurser och en lämplig organisation av samhällets insatser.

Friluftsliv och hälsa hör ihop. Naturen har en väldokumenterad positiv effekt på oss människor. De försök som gjorts, i bland annat Östergötland, att receptbelägga friluftsliv för att ersätta eller komplettera övrig läkemedelsbehandling har givit goda resultat. Hälften av deltagarna i försöken upplever att symptomen minskat, och hela 70 procent är mer fysiskt aktiva efter 12 månader. Samverkan mellan sjukvården och Svenskt Friluftsliv skulle kunna utökas väsentligt, men givetvis ska denna insats följas av en skäligen ersättning.

Naturturismen ökar i Sverige. Många efterfrågar möjligheten att under sakkunnig ledning, eller på egen hand, uppleva naturen. Det är av stor vikt att ta tillvara denna potential samt underlätta för naturturistföretag att kunna bedriva sina verksamheter, då de innebär en förbättrad folkhälsa, ökad kunskap om sambanden i naturen samt ökade turistintäkter.

Nyligen meddelade Folkhälsoinstitutet att över hälften av svenskarna i åld-rarna 65 till 84 år konsumerar blodtryckssänkande mediciner samt att en tredjedel i samma grupp dagligen äter läkemedel för att minska blodfetterna.

Forskare vid Lunds universitet har konstaterat att brist på fysisk aktivitet kostar samhället 6 miljarder kronor varje år. Forskning har också visat att friluftorganisationernas aktiva insatser leder till att människor lever ett akti-vare och hälsosammare liv. Motion på recept samt förebyggande hälsofräm-jande motionsinsatser som Svenskt Friluftsliv erbjuder kan såväl förlänga livet som ge ökad livskvalitet.

Friluftsliv, natur- och miljövårdspolitiken är beroende av varandra. Den stadsnära skogen är en ovärderlig tillgång för många människor. Folkpartiet värdesätter allemansrätten mycket högt och menar att det är nödvändigt med ständig information om vad rätten innebär, för att säkerställa att den inte urholkas. Den översyn som Naturvårdsverket initierat angående allemansrätten välkomnar vi, då det kan krävas ett förtydligt ansvar för att allemansrätten ska värnas och främjas.

Fel! Okänt namn på

Friluftorganisationer har likaså en viktig roll att spela för våra barn och ungdomar. De kan erbjuda en mötesplats där kultur, kön och social bakgrund har underordnad betydelse och ge möjlighet till ny gemenskap.

Utan ett livaktigt ideellt friluftsliv skulle vårt samhälle bli betydligt fattigare. Vårt politikeransvar handlar om att möjliggöra för alla engagerade människor och organisationer att verka genom långsiktiga ekonomiska ramar samt tydliga politiska mål, och därigenom berika Sverige.

Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 27 september 2011

Anita Brodén (FP)

Jan Ertsborn (FP)

Lars Tysklind (FP)

Nina Lundström (FP)